

Quicksan beschermde
natuurwaarden (actualisatie)
ter plaatse van:

Emmelhage fase 2
Emmeloord

projectnummer

170566

VERANTWOORDING

RAPPORT

Type onderzoek	:	Actualisatie Verkennend onderzoek naar beschermde natuurwaarden
Locatie onderzoek	:	Emmelhage fase 2
Projectnummer	:	170566
Versie rapportage	:	1
Auteur	:	Ing. J. Kamps MSc
Controle en vrijgave	:	Ing. R.J.W. Huls
Paraaf vrijgave	:	
Datum	:	26 april 2017

OPDRACHTGEVER

Naam	:	Gemeente Noordoostpolder Postbus 155 8300 AD EMMELOORD
Contactpersoon	:	dhr. M. Hoogvliet

UITGEVOERD DOOR

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

KANTOOR ZUIDWOLDE

Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
Tel.: 0528-373982
Fax.: 0528-373907
info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

KANTOOR APPINGEDAM

Opwierderweg 160
9902 RH Appingedam
Tel.: 0596 633355
Fax.: 0528-373907

KANTOOR ALMERE

Transistorstraat 91-34
1322 CL Almere
Tel.: 036 8200376
Fax.: 0528-373907

DISCLAIMER

Dit rapport is een actualisatie van verkennend onderzoek naar beschermde natuurwaarden, verricht ter plaatse van **Emmelhage fase 2 te Emmeloord**, in opdracht van **Gemeente Noordoostpolder**.

Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien:

- de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is
- de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken
- het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt

We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING EN DOELSTELLING	5
1.1	SCOPE.....	5
1.2	KWALITEITSBORGING.....	5
1.3	LEESWIJZER	6
2	ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING	7
2.1	BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN.....	7
2.2	BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING.....	7
2.3	BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE NABIJE OMGEVING.....	11
3	NATUURWETGEVING	13
3.1	Soortenbescherming.....	13
3.2	gebiedsbescherming	14
3.3	zorgplicht	15
4	METHODE	16
4.1	LITERATUURSTUDIE	16
4.2	VELDBEZOEK	16
5	RESULTATEN	17
5.1	VAATPLANTEN.....	17
5.1.1	Resultaten literatuuronderzoek.....	17
5.1.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling.....	17
5.2	VOGELS.....	17
5.2.1	Resultaten literatuuronderzoek.....	17
5.2.2	Resultaten veldbezoek en effecten beoordeling	17
5.3	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN.....	18
5.3.1	Resultaten literatuuronderzoek.....	18
5.3.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling.....	18
5.4	VLEERMUIZEN	18
5.4.1	Resultaten literatuuronderzoek.....	18
5.4.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling.....	18
5.5	AMFIBIEËN EN REPTIELEN.....	18
5.5.1	Resultaten literatuuronderzoek.....	18
5.5.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling.....	18
5.6	VISSEN	20
5.6.1	Resultaten literatuuronderzoek.....	20
5.6.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling.....	20
5.7	OVERIGE SOORTEN	20
5.7.1	Resultaten literatuuronderzoek.....	20
5.7.2	Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling.....	20

6	CONCLUSIE	21
6.1	CONCLUSIE Wet Natuurbescherming	21
6.2	AANBEVELINGEN EN ADVIES.....	21
6.3	VERANTWOORDING.....	22
7	GEBRUIKTE LITERATUUR	23

Bijlage 1 **Literatuur**

Bijlage 2 **Lijst met vrijgestelde soorten provincie Flevoland**

Onze rapportage is opgezet in kleur, om het u bij het lezen van het digitale document visueel aantrekkelijk te maken. Uiteraard kan het document ook op papier worden afgedrukt, waarbij we willen wijzen op de mogelijkheid om het document in zwart-wit af te drukken om kosten en toner te besparen.

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOELSTELLING

In opdracht van Gemeente Noordoostpolder is in 2016 door Eco Reest BV een verkennend onderzoek naar natuurwaarden ter plaatse van de Emmelhage fase 2 te Emmeloord. De natuurwetgeving is per 1 januari 2017 veranderd. De Flora- en faunawet en Wet natuurbescherming 1998 zijn per 1 januari, samen met de Boswet, opgenomen in de Wet natuurbescherming. Gezien deze veranderingen is een actualisatie van het rapport uit 2016 noodzakelijk. In voorliggend rapport zijn de bevindingen uit 2016 getoetst aan de Wet natuurbescherming.

De aanleiding tot het uitvoeren van een onderzoek naar beschermde natuurwaarden is voorgenomen woningbouw ter plaatse van het onderzoeksterrein en de daarmee samenhangende bestemmingswijziging.

De doelstelling van het onderzoek is meerledig en bestaat uit het vaststellen:

- of habitats aanwezig kunnen zijn van middels de Wet natuurbescherming beschermde dier- en plantensoorten ter plaatse van het onderzoeksterrein;
- of de werkzaamheden versturende effecten hebben op beschermde dier- en plantensoorten;
- hoe met eventueel aanwezige beschermde soorten omgegaan kan worden.

1.1 SCOPE

In dit rapport is een quickscan Wet Natuurbescherming beschreven. Hierin is onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en zo ja, of deze significant negatief kunnen zijn. De uitkomst van het verkennend onderzoek wordt gebruikt voor het vaststellen van de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek.

Bij ruimtelijke ingrepen moet vooraf worden getoetst of er schade kan optreden aan beschermde natuurgebieden. De onderzoekslocatie ligt op circa 10 kilometer afstand ten oosten van het van het Natura 2000-gebied IJsselmeer. Een onderzoek in het kader van gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming maakt gezien de grote afstand geen deel uit van onderhavig onderzoek.

1.2 KWALITEITSBORGING

Eco Reest streeft naar een zo hoog mogelijk kwaliteit van onderzoek te leveren.

Eco Reest BV en Gebouwen Inspectie Nederland BV zijn gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2008”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, gebouwen en managementondersteuning, met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Naast kwaliteit is onafhankelijkheid van groot belang om onze opdrachtgever van dienst te zijn met het beste advies voor zijn vraagstuk. Wij merken dan ook op dat er geen functionele relatie bestaat tussen opdrachtgever en Eco Reest BV, hetgeen betekent dat het advies van Eco Reest onafhankelijk is van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest maakt gebruik van een overkoepelende ontheffing van het Netwerk Groene Bureaus voor vangen, bemachtigen en met het oog daarop opsporen van beschermde inheemse amfibieën, vissen, kevers, libellen, mieren en weekdieren, ten behoeve van onderzoek.

Conform de eisen uit onze ethische code behandelt Eco Reest BV alle gegevens vertrouwelijk, waarvan wij kennisnemen als gevolg van de uitvoering van de werkzaamheden, behoudens in geval van wettelijke verplichtingen.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 worden de locatie, omgeving en het ontwikkelingsplan beschreven. Hoofdstuk 3 bevat een samenvatting van de regelgeving uit de Wet natuurbescherming die hier relevant is. In hoofdstuk 4 worden de gebruikte onderzoeksmethoden beschreven. De resultaten van de toets aan de Wet natuurbescherming worden beschreven in hoofdstuk 5. Besloten wordt met hoofdstuk 6; conclusies en aanbevelingen.

2 ONDERZOEKSLOCATIE EN NABIJE OMGEVING

In dit hoofdstuk wordt de huidige en toekomstige situatie van de onderzoekslocatie beschreven en wordt een overzicht gegeven van de beschermde gebieden in de omgeving van de onderzoekslocatie.

2.1 BESCHRIJVING TOEKOMSTIGE PLANNEN

De opdrachtgever is voornemens woningbouw te realiseren ter plaatse van het onderzoeksterrein. Ten behoeve van de woningbouw worden sloten en wegen aangelegd en laanbomen geplant.

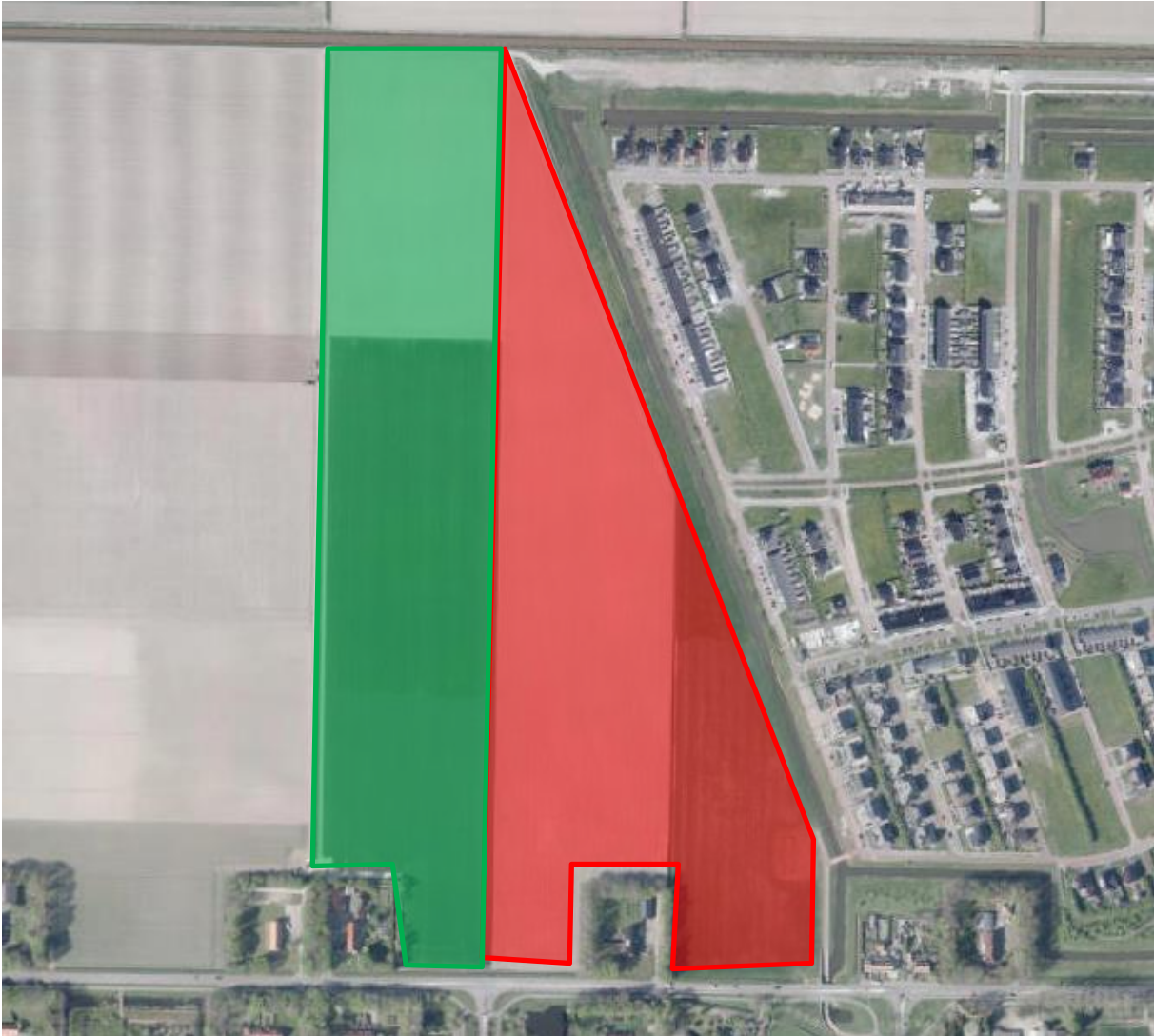
Ten behoeve van de bouw worden geen bestaande landschapselementen verwijderd. Het is onbekend of de watergang die binnen het onderzoeksterrein aanwezig is gehandhaafd blijft. Vooralnog is onduidelijk wanneer de bouw zal plaatsvinden.

In de figuur 2-1 is het onderzoeksterrein aangegeven.

2.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSLOCATIE EN DIRECTE OMGEVING

De locatie is gelegen in het noordwesten van Emmeloord en bestaat voor circa één derde deel uit kort gemaaid grasland met een voetbalveldje en voor twee derde deel uit akkerland. Het onderzoeksterrein is gelegen naast de nieuwbouwwijk 'Emmelhage'. Het grasland en akkerland wordt door een smalle watergang met gemaaide oevers gescheiden. Het onderzoeksterrein wordt aan de noord- en oostzijde begrensd door een watergang van circa 4 meter breed en aan de zuidzijde door de N351. De oostzijde wordt begrensd door akkerland. Het onderzoeksterrein heeft een totaal oppervlakte van circa 12 ha. In onderstaande figuren wordt een impressie gegeven van het onderzoeksterrein.

Inmiddels heeft er een verandering plaatsgevonden ten opzichte van 2016. In het plan is een uitwerkingsbevoegdheid opgenomen voor het perceel ten westen van het onderzoeksgebied. Ook deze is in figuur 2-1 aangegeven en meegenomen in de bevindingen. Opgemerkt wordt dat hier geen gericht veldonderzoek heeft plaatsgevonden. Gezien de ligging direct naast het originele onderzoeksgebied en het huidige gebruik (agrarische grond), is het aannemelijk dat de conclusies kunnen worden doorgetrokken naar het westelijke perceel.

Figuur 2-1. Locatie onderzoeksterrein (in rood), met ten westen hiervan het perceel met uitbreidingsbevoegdheid (in groen) (bron achtergrondkaart: ArcGis Online).

Figuur 2-2. Onderzoeksterrein gezien vanaf de N351.

Figuur 2-3. Watergang binnen het onderzoeksterrein.

Figuur 2-4. Watergang 'Onderduikerstocht' ten noorden van de onderzoekslocatie.

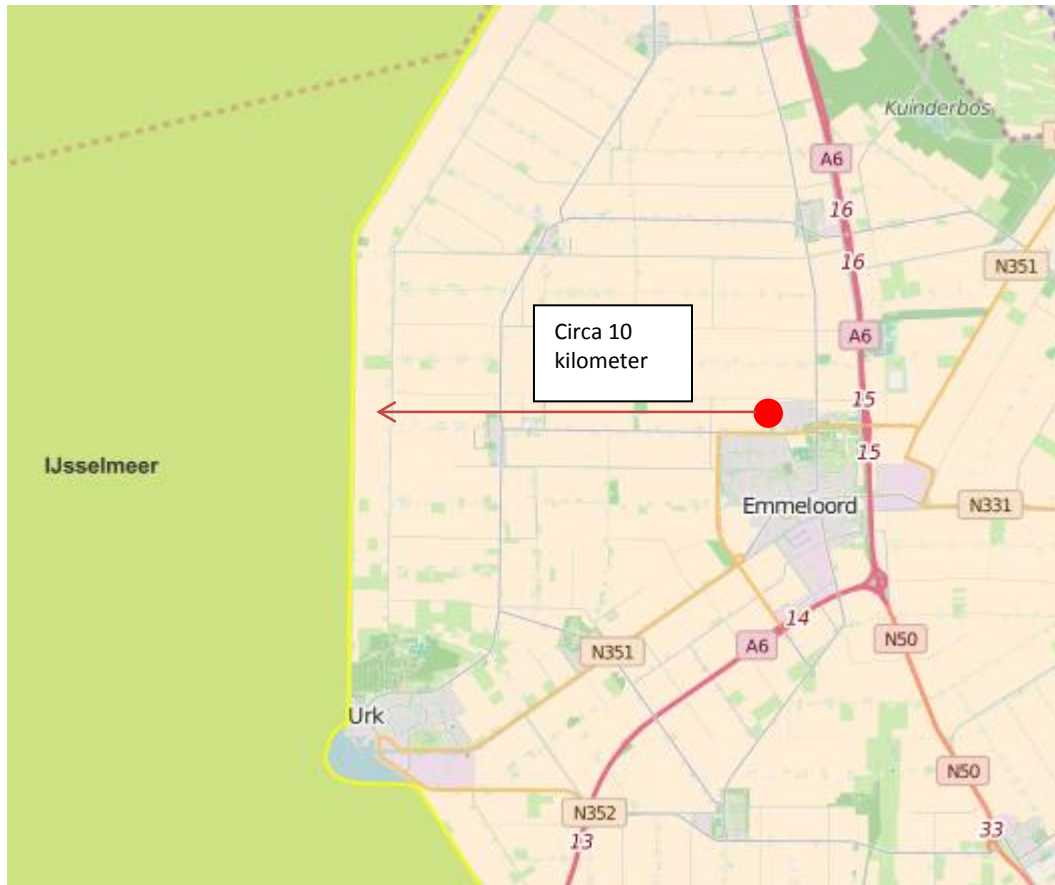

Figuur 2-5. Onderzoekslocatie gezien vanaf de 'Onderduikerstocht'.

2.3 BESCHERMDE GEBIEDEN IN DE NABIJE OMGEVING

Natura 2000

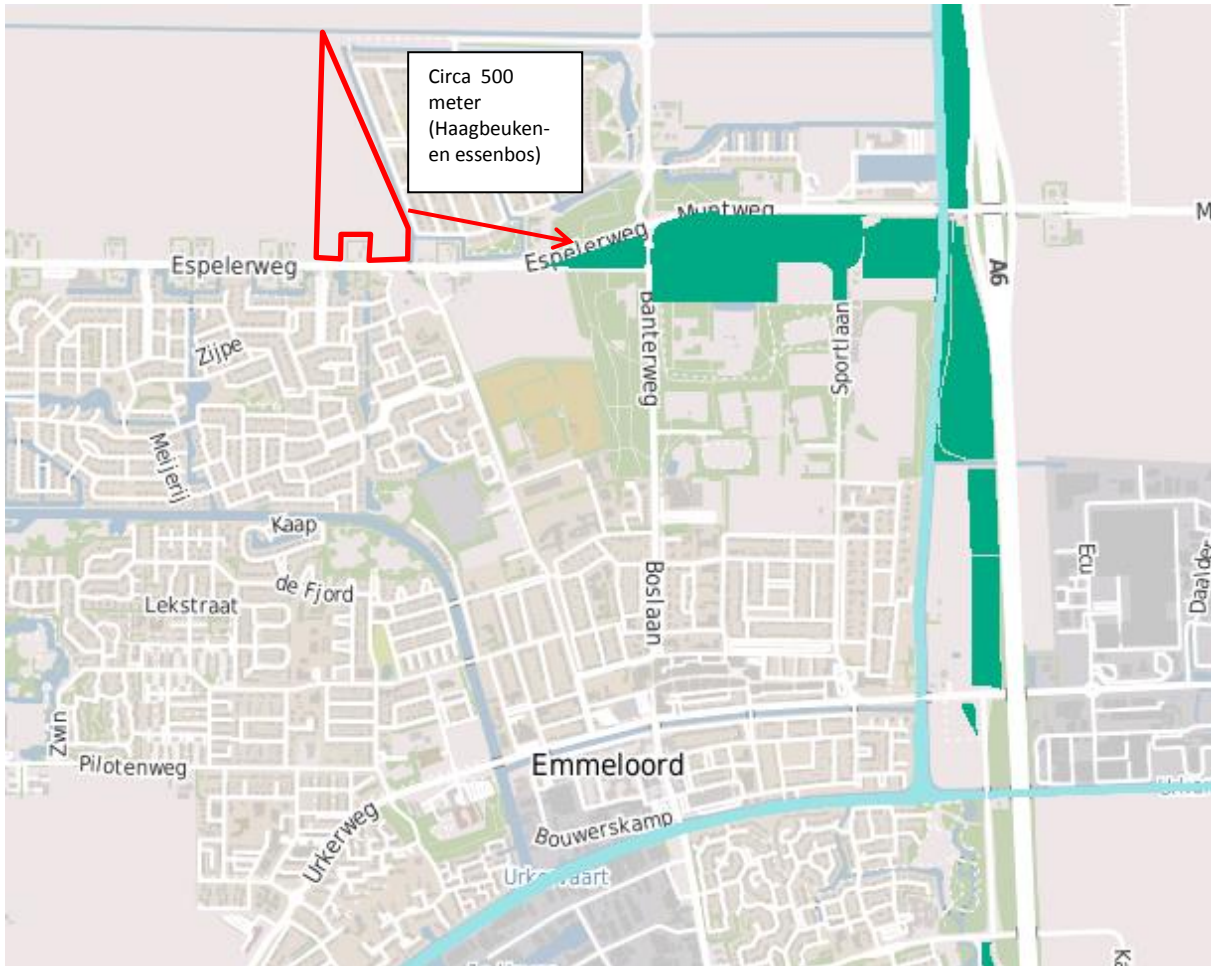
Ten westen van de onderzoekslocatie ligt Natura 2000-gebied IJsselmeer. De afstand tussen de onderzoekslocatie en het Natura 2000-gebied is circa 10 kilometer. Gelet op de grote afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden wordt geen negatief effect verwacht op het Natura 2000-gebied. In figuur 2-6 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het IJsselmeer weergegeven.

Figuur 2-6. Ligging Natura 2000-gebied (in geel) ten opzichte van de onderzoekslocatie (rode stip) bron: www.synbiosys.alterra.nl.

Natuurnetwerk Nederland

Op de kaart in figuur 2-7 is te zien dat de onderzoekslocatie op circa 500 meter van een natuurgebied ligt dat is opgenomen in het NNN. Dit betreft 'Haagbeuken- en essenbos'. Gelet op de grote afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden wordt geen negatief effect verwacht op het NNN-gebied.

Figuur 2-7. Ligging NNN-gebied ten opzichte van natuurgebied dat is opgenomen in het NNN, bron: Provincie Flevoland.

3 NATUURWETGEVING

In Nederland was de bescherming van soorten en gebieden tot 2017 geregeld in de Flora- en faunawet en de natuurbeschermingswet 1998. Deze twee wetten zijn per 1 januari 2017 samen met de Boswet, vervangen door Wet natuurbescherming. Bevoegd gezag ligt bij de Provincies.

3.1 SOORTENBESCHERMING

De Wet natuurbescherming gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling.

Binnen de Wet natuurbescherming wordt bij ruimtelijke ingrepen onderscheid gemaakt tussen Europees beschermde soorten (artikel 3.5 soorten) en nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 soorten). De lijst Europees beschermde soorten bestaat uit soorten die genoemd zijn in:

- Habitat Richtlijn bijlage IV onderdeel a
- Bijlage 2 verdrag van Bern
- Bijlage 1 verdrag van Bonn

Vogels

Ten aanzien van vogels is in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming het volgende opgenomen:

- Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te rapen en deze onder zich te hebben.
- Het is verboden vogels als bedoeld als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn opzettelijk te storen.

Verstoren mag wel indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Bovenstaande houdt in dat de nesten van alle inheemse soorten tijdens het broedseizoen zijn beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels is een ontheffing nodig. Net als onder de Flora- en faunawet, zijn nestplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). Het betreft nesten van boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif en zwarte wouw.

Overige soorten

Voor overige Europees beschermde soorten (uit bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn) is Artikel 3.5 van toepassing. Volgens dit artikel is het verboden Europees beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

In de Wet natuurbescherming is een lijst met Nationaal Beschermden soorten opgenomen. Hierop is artikel 3.10 van deze wet van toepassing. Artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming houdt in dat het verboden is nationaal beschermde soorten:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- planten opzettelijk te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Provincies beslissen zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling geldt. De lijst van de provincie Flevoland met nationaal beschermde soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ingrepen is opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

3.2 GEBIEDSBESCHERMING

Met de Wet natuurbescherming is de gebiedsbescherming van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De beschermde gebieden uit de beide richtlijnen worden aangeduid als Natura 2000 gebieden.

In het aanwijzingsbesluit van het Natura 2000-gebied zijn zowel de te beschermen waarden van het Vogelrichtlijn- als het Habitatrichtlijngebied opgenomen. Deze kwalificerende habitattypen en soorten zijn in het aanwijzingsbesluit opgenomen als zogenaamde instandhoudingsdoelen. Elk gebied is specifiek voor een of meer van deze instandhoudingsdoelen aangewezen. Met deze nationale deelverplichtingen wordt bijgedragen aan de Europese verplichting die beoogt het goede voortbestaan van deze natuurwaarden zeker te stellen.

Indien er sprake is van “verslechtering of significante verstoring” of “significante gevolgen” op een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig. Deze wordt aangevraagd bij de Provincie waar de ingreep plaatsvindt. De effecten op de beschermde waarden kunnen zowel direct als indirect (externe werking) zijn. “Extern” betekent zowel dat instandhoudingsdoelen beschermd moeten zijn tegen invloed van buiten het gebied als dat soorten die een levensfunctie buiten het gebied hebben, daar ook volledige bescherming genieten.

Bij het bepalen of de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben, moet ook rekening gehouden worden met de overige ontwikkelingen in de omgeving van het beschermde gebied. Door een combinatie (cumulatie) van activiteiten kunnen namelijk ook negatieve effecten optreden. Hierbij wordt als richtlijn gehanteerd dat alleen plannen en projecten, waarover een definitief besluit is genomen, bij deze beoordeling worden betrokken.

Sinds 1 juli 2015 is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden, waarin het beleid voor stikstofgevoelige natuurgebieden is geregeld. De PAS heeft betrekking op 117 Natura 2000-gebieden (vanaf 15 december 2015 118 gebieden) waar stikstofgevoelige natuur aanwezig is. Als onderdeel van de PAS wordt met het rekenprogramma AERIUS bepaald of de stikstofdepositie door de voorgenomen plannen zodanig verandert dat een melding of vergunningsaanvraag bij de Provincie nodig is.

3.3 ZORGPLICHT

In artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. Deze geldt voor zowel soorten als gebieden. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In artikel 1.11 is het als volgt verwoord:

De zorg houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt (...);

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,*
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of*
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt.*

Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

4 METHODE

4.1 LITERATUURSTUDIE

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van flora en fauna ter plaatse van het onderzoeksterrein. Deze bureaustudie heeft bestaan uit het opzoeken van gegevens in de Nederlandse Databank Flora en Fauna. Hierin is een overzicht gegeven van de in de omgeving aanwezige soorten beschermd onder de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en Nationaal beschermde soorten in Flevoland.

In tabel 4-1 staan de soorten die op het betreffende perceel zelf zijn vastgesteld. Tabel 4-2 toont alle soorten die binnen een straal van 1 kilometer zijn vastgesteld. De volledige lijst met soorten die binnen een straal van 3 kilometer zijn vastgesteld, is weergegeven in bijlage 2.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand ▼
Blauwborst	Vogels	Vogelrichtlijn	Op het perceel
Veldleeuwerik	Vogels	Vogelrichtlijn	Op het perceel

Tabel 4-1. Beschermde soorten gemeld op het perceel (Bron: NDFF.nl)

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand ▼
Blauwborst	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Gele Kwikstaart	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Graspieper	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Groenling	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Holenduif	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Houtduif	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Kauw	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Kievit	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Kneu	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Koolmees	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Pimpelmees	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Putter	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Tjiftjaf	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Veldleeuwerik	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Vink	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Winterkoning	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Witte Kwikstaart	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Zwarte Kraai	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Nationaal beschermd*	0 - 1 km
Meerkikker	Amfibieën en Reptielen	Nationaal beschermd*	0 - 1 km

Tabel 4-2. Beschermde soorten binnen een straal van 1 kilometer van het onderzoeksgebied (Bron: NDFF.nl)

*Voor de nationaal beschermde soorten huisspitsmuis en meerkikker geldt in de provincie Flevoland een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

4.2 VELDBEZOEK

Er heeft geen tweede veldbezoek plaatsgevonden. Het eerste en enige veldbezoek heeft plaatsgevonden op 20 januari 2016 tijdens gunstige weersomstandigheden. Aan de hand van het toenmalige veldbezoek en hernieuwde literatuuronderzoek kan in voldoende mate worden vastgesteld welke beschermde soorten binnen het plangebied kunnen worden verwacht.

5 RESULTATEN

Onderstaand zijn de resultaten van zowel het literatuuronderzoek als het veldbezoek weergegeven.

5.1 VAATPLANTEN

5.1.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen streng beschermde plantensoorten bekend.

5.1.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Ter plaatse van het grasveld groeit voornamelijk Engels raaigras. De oevers van de aangrenzende watergangen en de watergang binnen het onderzoeksterrein bestaan grotendeels uit riet en grote lisdodde. Gelet op de voedselrijke omstandigheden en het beheer (frequent maaien en ploegen) worden geen streng beschermde soorten binnen het onderzoeksterrein verwacht.

5.2 VOGELS

5.2.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn de volgende vogels bekend waarvan nesten jaarrond beschermd zijn: buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, ransuil en sperwer.

5.2.2 Resultaten veldbezoek en effecten beoordeling

Jaarrond beschermde nesten

Ter plaatse van het onderzoeksterrein zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen en worden niet verwacht door het ontbreken van bomen, bebouwing en kunstwerken.

Broedvogels algemeen

De soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren kwamen zijn niet binnen het plangebied aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek is een opvliegende watersnip waargenomen ter plaatse van de watergang binnen het onderzoeksterrein. Verder zijn overvliegende kokmeeuwen en grauwe ganzen waargenomen. In de watergang 'Onderduikerstocht' zijn meerkoet en wilde eend waargenomen.

Het gras- en akkerland zijn zeer geschikt als broedlocatie voor weidevogels zoals Kievit en wulp. In de rietvegetatie langs de oevers van de aangrenzende watergangen kunnen rietvogels zoals rietgors en rietzanger tot broeden komen. Daarnaast zijn oevers geschikt als broedlocatie voor wilde eend en meerkoet.

Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen nesten van vogels worden verstoord of worden aangetast op het onderzoeksterrein en de aangrenzende terreinen. Alle nesten waarin gebroed wordt of jongen aanwezig zijn, zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming. Een overtreding van deze wet kan worden voorkomen door de werkzaamheden starten buiten het broedseizoen (en doorlopen tot in het broedseizoen). Het broedseizoen van vogels loopt globaal van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Door de werkzaamheden voorafgaand van het broedseizoen te starten zullen vogels een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden kiezen om te broeden. Wanneer de werkzaamheden op (delen van) het plangebied in het broedseizoen starten zijn er extra maatregelen nodig. Deze zijn beschreven in hoofdstuk 6.

5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

5.3.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen streng beschermde zoogdieren bekend. Op een afstand van meer dan één kilometer zijn waarnemingen van steenmarter en boommarter bekend. Binnen het onderzoeksterrein is huisspitsmuis vastgesteld.

5.3.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Tijdens het veldbezoek zijn muizenholen aangetroffen in het grasland en langs de oevers van de watergangen. Gelet op het habitatype zou het onderzoeksterrein en directe omgeving, onderdeel kunnen uitmaken van het leefgebied van algemene zoogdieren zoals mol, gewone/tweekleurige bosspitsmuis, woelrat, veldmuis en aardmuis.

De bovengenoemde en verwachte diersoorten zijn nationaal beschermde soorten, waarvoor in de provincie Flevoland een vrijstelling geldt in het kader van bestendig beheer, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden. Daarnaast worden populaties van bovengenoemde soorten niet in gevaar gebracht. Het zal voornamelijk gaan om verstoring van individuen.

5.4 VLEERMUIZEN

5.4.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein is de gewone dwergvleermuis bekend.

5.4.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen

Door het ontbreken van bouwwerken en bomen op het onderzoeksterrein kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het onderzoeksterrein worden uitgesloten.

Vliegroute en foerageergebied

Gelet op het ontbreken van lijnvormige elementen kunnen vliegroutes binnen het onderzoeksterrein van vleermuizen worden uitgesloten. De locatie is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen, maar in de omgeving van het onderzoeksterrein blijft voldoende geschikt foerageergebied beschikbaar.

5.5 AMFIBIEËN EN REPTIELEN

5.5.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein is de streng beschermde rugstreeppad bekend.

5.5.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Algemene soorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen waargenomen ter plaatse van het onderzoeksterrein. Het onderzoeksterrein kan deel uitmaken van voorplantingsgebied en landhabitat van meer algemeen voorkomende amfibieën zoals bruine kikker, meerkikker, gewone pad of kleine watersalamander.

De verwachte amfibieën zijn aangemerkt als nationaal beschermde soorten, waarvoor in de provincie Flevoland waarvoor in het kader van bestendig beheer, onderhoud aan infrastructuur of ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt. Dit houdt in dat in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

Rugstreepad

Uit het literatuuronderzoek komt naar voren dat rugstreepad is waargenomen in de nabijheid van de onderzoekslocatie. Zie ook figuur 5-1. De onderzoekslocatie bestaat uit grasland en akkerland en is in de huidige situatie marginaal geschikt. In het plangebied is een greppel aanwezig. Gezien de hoeveelheid soortgelijk habitat in de directe omgeving is deze van marginaal belang voor de voortplanting van rugstreepad. Bovendien is deze greppel naar verwachting niet het hele jaar door watervoerend en staat in de zomermaanden waarschijnlijk droog.

Figuur 5-1 Een uittreksel uit de NDFP toont de locaties waar rugstreepad is gemeld in de afgelopen drie jaar. De onderzoeklocatie is rood omkaderd. (Bron: NDFP.nl)

Na het bouwrijp maken kan het terrein aantrekkelijk worden voor rugstreepad. Van rugstreepadden is bekend dat ze graag gebruik maken van braakliggende terreinen zoals bouwlocaties, doordat er kleine plasjes ontstaan en losse grond aanwezig is. In de plasjes die ontstaan kunnen rugstreepadden hun eitjes afzetten en de losse grond is zeer geschikt voor rugstreepadden om zich in te graven.

De rugstreepad is een onder de Habitatrichtlijn Europees beschermde soort. Wanneer verblijfplaatsen van deze soort verloren gaan of rugstreepadden worden gedood of verwond is wettelijk gezien een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. Geadviseerd wordt het werkgebied voor de start van de werkzaamheden af te schermen met een amfibieënscherm en vervolgens de aanwezige amfibieën, onder begeleiding van een ecologisch deskundige, buiten het overwinteringsseizoen (globaal half oktober tot en met maart) weg te vangen en over te zetten in geschikt gebied in de directe omgeving.

5.6 VISSSEN

5.6.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de directe omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen beschermde vissen bekend.

5.6.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

De landbouwsloot binnen het onderzoeksterrein is niet geschikt als leefgebied voor vissen doordat de sloot naar alle waarschijnlijkheid niet permanent watervoerend is. De sloot watert af op de Onderduikerstocht. Ten tijde van het veldonderzoek lag het oppervlaktewaterniveau in de Onderduikerstocht lager dan in de landbouwsloot, waardoor deze twee watergangen niet in verbinding stonden. Er worden hier geen beschermde vissoorten verwacht.

5.7 OVERIGE SOORTEN

5.7.1 Resultaten literatuuronderzoek

In de omgeving van het onderzoeksterrein zijn geen overige soorten bekend.

5.7.2 Resultaten veldbezoek en effectenbeoordeling

Tijdens het veldbezoek zijn geen streng beschermde ongewervelden waargenomen. Gelet op de ligging van het onderzoeksterrein worden deze ook niet verwacht. De overige in de Wet Natuurbescherming opgenomen (strikt beschermde) ongewervelden zijn dusdanig zeldzaam en grotendeels gebonden aan specifieke biotopen zoals heide, hoogveen, laagveen en beken, dat het onwaarschijnlijk is dat de onderzoekslocatie voor deze soorten een functie vervult.

6 CONCLUSIE

6.1 CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING

Naar aanleiding van de quickscan Wet natuurbescherming concluderen wij het volgende:

Broedvogels

Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen nesten van vogels worden verstoord of aangetast op het onderzoeksterrein en de aangrenzende terreinen.

Rugstreepad

In het plangebied is een greppel aanwezig. Gezien de hoeveelheid soortgelijk habitat in de directe omgeving is deze van marginaal belang voor de voortplanting van rugstreepad.

Nadat de onderzoekslocatie bouwrijp is gemaakt, zal het terrein aantrekkelijk zijn als voortplantingshabitat, op plekken waar ondiepe plasjes ontstaan, en overwinteringshabitat, op plekken waar rugstreepad zich in los zand kan ingraven.

Het wegnemen van verblijfplaatsen van rugstreepad en het doden en verwonden van individuen van rugstreepad is wettelijk gezien ontheffingsplichtig.

Geadviseerd wordt het werkgebied af te schermen met behulp van amfibieënschermen, voorafgaand aan de werkzaamheden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. Na het plaatsen van de schermen dient het gebied door een deskundige op het gebied van amfibieën te worden doorzocht. Aanwezige dieren moeten worden gevangen en overgezet naar geschikt gebied in de directe omgeving. Het wegvangen en overzetten moet buiten het kwetsbare overwinteringsseizoen gebeuren. Deze loopt globaal van half oktober tot en met maart.

6.2 AANBEVELINGEN EN ADVIES

Wij achten nader onderzoek naar de rugstreepad niet noodzakelijk, omdat uit de literatuurstudie blijkt dat deze soort algemeen aanwezig is in de gehele Noordoostpolder en ook in de directe omgeving van het plangebied gemeld is. Wel adviseren wij dat er een ontheffing van de Wet Natuurbescherming wordt aangevraagd voorafgaand aan de bouwwerkzaamheden. Tevens achten wij ecologische begeleiding door een deskundige op het gebied van de rugstreepad noodzakelijk voorafgaand en tijdens de bouwwerkzaamheden.

Vogels

Het is mogelijk dat er vogels gaan broeden in het open land. Alle broedgevallen zijn beschermd in de Wet Natuurbescherming. Indien de werkzaamheden starten buiten het broedseizoen (en doorlopen tot in het broedseizoen) hoeven er geen extra maatregelen genomen te worden. Door de werkzaamheden voorafgaand van het broedseizoen te starten zullen vogels een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden kiezen om te broeden.

Sommige vogelsoorten zoals scholekster, kleine plevier en witte kwikstaart zijn pioniervogels bij uitstek en broeden graag op een bouwrijp gemaakt terrein. Om dergelijke vogels af te schrikken te gaan broeden of indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen starten, dienen de volgende maatregelen getroffen te worden om een overtreding van de Wet Natuurbescherming te voorkomen:

- De vegetatie dient voor aanvang van het broedseizoen en tijdens het broedseizoen kort gemaaid en kort gehouden te worden tot aanvang van de werkzaamheden. Door de korte vegetatie wordt het terrein minder geschikt als broedlocatie;
- Het terrein dient vanaf 15 dagen voorafgaand aan het broedseizoen 1 keer per dag te worden betreden met honden of een voertuig tot aanvang van de werkzaamheden. Vogels zullen de betreding opmerken en zoeken geschikter terrein om te broeden.

Het broedseizoen van vogels loopt globaal van 1 maart tot 1 september. Dit is afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Om een overtreding te voorkomen wordt tevens geadviseerd om, indien van toepassing, de bomen en struiken voor de start van het broedseizoen te verwijderen. Ook heeft het de voorkeur dat het terrein vanaf 15 dagen voorafgaand aan het broedseizoen één keer per dag tot aanvang van de werkzaamheden wordt betreden met honden of een voertuig. Hierdoor zullen vogels een geschikter terrein zoeken om te broeden.

Opgemerkt dient te worden dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

6.3 VERANTWOORDING

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage. Bovendien aanvaardt Eco Reest geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

Eco Reest
Ing. J. Kamps MSc.

7 GEBRUIKTE LITERATUUR

Websites

- Ecologie Aardmuis, Zoogdiervereniging, <http://www.zoogdiervereniging.nl/aardmuis-microtus-agrestis>
- Ecologie Gewone bosspitsmuis, Zoogdiervereniging, <http://www.zoogdiervereniging.nl/gewone-bosspitsmuis-sorex-araneus>
- Ecologie Huisspitsmuis, Zoogdiervereniging, <http://www.zoogdiervereniging.nl/de-huisspitsmuis-crocidura-russula>
- Ecologie Woelrat, Zoogdiervereniging, <http://www.zoogdiervereniging.nl/woelrat-arvicola-amphibius>
- Ecologie Tweekleurige bosspitsmuis, Zoogdiervereniging, <http://www.zoogdiervereniging.nl/tweekleurige-bosspitsmuis-sorex-coronatus>
- Nederlandse Database Flora en Fauna, NDFF.nl

Boeken

- Stumpel, T. & H. Strijbosch, Veldgids Amfibieën en Reptielen, KNNV Uitgeverij te Zeist, 2007
- Twisk, P., Diepenbeek van, A. & J.P. Bekker, Veldgids Europese zoogdieren, KNNV Uitgeverij te Zeist, 2010

Bijlage I; Lijst van vrijgestelde soorten per provincie

Op basis van door Provinciale Staten vastgestelde provinciale verordeningen d.d. 6 maart 2017.

Nederlandse naam	Latijnse naam	Vrijgesteld?
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Ja
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Ja
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Ja
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Ja
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Ja
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Ja
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Ja
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Ja
Hermelijn	<i>Mustula erminea</i>	Ja
Huisspitsmuis*	<i>Crocidur russula</i>	Ja
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Ja
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Nee
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	Ja
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Ja
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Ja
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Nee
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Ja
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	Ja
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Ja
Wezel	<i>Mustula nivalis</i>	Ja
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Nee
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Ja
Amfibieën en reptielen		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Ja
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Ja
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	Ja
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>	Ja
Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>	Ja

* voor deze soorten daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven Wnb 3.10 3e lid

Opmerking bij steenmarter en wild zwijn: voormalig tabel 2-soort

Wettelijke belangen:

3.10.2.a / Rnb 3.31.d	In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied	Ja
3.10.2.d	Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren	Ja
3.10.2.e / Rnb 3.31.b	In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw	Ja
3.10.2.f / Rnb 3.31.a	In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer	Ja
3.10.2.g	In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied	Ja
Rnb 3.31.c	bestendig gebruik (niet in Wnb; wel in Rnb)	Nee
	(Geldt alleen voor amfibieën) in het belang van de bescherming van wilde flora en fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats	Nee

Bijlage II; Beschermde soorten binnen een straal van drie kilometer van het perceel

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand ▼
Appelvink	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Blauwborst	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Blauwe Reiger	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Boerenwaluw	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Boomklever	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Boomkruiper	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Bosrietzanger	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Buizerd	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Fitis	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Fuut	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Gaai	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Gele Kwikstaart	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Gierzwaluw	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Grasmus	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Grauwe Vliegenvanger	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Groenling	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Grote Bonte Specht	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Grote Lijster	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Heggenmus	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Holenduif	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Houtduif	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Huismus	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Huiswaluw	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
IJsvogel	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Kauw	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Kievit	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Kleine Karekiet	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Kneu	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Koekoek	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Koolmees	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Krakeend	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Kuifeend	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Matkop	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Meerkoet	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Merel	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Nachtegaal	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Pimpelmees	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Putter	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Ransuil	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Rietgors	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Rietzanger	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Roodborst	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Scholekster	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Sijs	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Slobeend	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Spreeuw	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km

Staartmees	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Tjiftjaf	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Tuinfluitier	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Veldleeuwerik	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Vink	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Vuurgoudhaan	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Wilde Eend	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Winterkoning	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Witte Kwikstaart	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Zanglijster	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Zwarte Kraai	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Zwarte Roodstaart	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Zwartkop	Vogels	Vogelrichtlijn	0 - 3 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	Habitatrichtlijn	0 - 3 km
Otter	Zoogdieren	Habitatrichtlijn	0 - 3 km
Noordse winterjuffer	Libellen	Habitatrichtlijn	0 - 3 km
Rugstreeppad	Amfibieën en Reptielen	Habitatrichtlijn	0 - 3 km
Boommarter	Zoogdieren	Andere soorten FL	0 - 3 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Andere soorten FL	0 - 3 km
Meerkikker	Zoogdieren	Andere soorten FL	0 - 3 km
Steenmarter	Amfibieën en Reptielen	Andere soorten FL	0 - 3 km

MILIEU ADVIESBUREAU

Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

